

Stanovisko Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 29.05.1984, sp. zn. Sc 1/84, ECLI:CZ:NS:1984:SC.1.1984.1

Číslo: 33/1984

Právní věta: K otázkám splatnosti nároků a důvodnosti námitek promlčení týkajících se práva na odměnu za využití vynálezu, na který bylo uděleno autorské osvědčení, zlepšovacího návrhu, na který byl vydán zlepšovatelství průkaz, nebo průmyslového vzoru, na který bylo uděleno osvědčení

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 29.05.1984

Spisová značka: Sc 1/84

Číslo rozhodnutí: 33

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Stanovisko

Hesla: Promlčení, Vynálezy, Zlepšovací návrhy

Předpisy: 84/1972 Sb. § 117 40/1964 Sb. § 100 106/1972 Sb. § 19

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud Slovenské socialistické republiky v rozsudku z 30. 6. 1983 sp. zn. 3 Cz 30/83 (vydaném v právní věci vedené u obvodního soudu Bratislava 3 pod sp. zn. 10 C 394/79 a řešené i městským soudem v Bratislavě pod sp. zn. 8 Co 613/81) dospěl k právnímu závěru, že „odmena za využívanie vynálezu (zlepšovacieho návrhu), i keď má rovnaký základ, nie je kompaktným, nedeliteľným a teda aj naraz zročným nárokom. Tvoria ju samostatné dielčie nároky so samostatnými dobami splatnosti, ktoré sú teda aj samostatne vymáhateľné. V zmysle ustanovenia § 81 O. z. by autor ani nemohol prijatie niektorého z týchto skôr splatných nárokov odmietnuť. Preto aj začiatok plynutia premlčacej doby, viazaný na splatnosť odmeny, treba posudzovať pre každý z týchto nárokov samostatne a nie spolu za celý nárok na odmenu za využitie vynálezu (zlepšovacieho návrhu).“ Pokud jde tedy o odměnu stanovenou podle společenského prospěchu dosaženého v prvním roce využívání vynálezu (zlepšovacího návrhu), splatnou do jednoho měsíce po uplynutí od počátku využívání, dále o odpovídající splátku odměny, dosáhlo-li se v některém dalším roku rozhodného období vyššího společenského prospěchu, která se vyplácí do jednoho měsíce po uplynutí příslušného roku využívání, a o doplatek 25 16757dměny za nejvýhodnější rok využívání (jestliže organizace využívá vynález nebo zlepšovací návrh v každém roce z období uvedeného v § 8 vyhlášky č. 106/1972 Sb.), který je splatný do jednoho měsíce po uplynutí období uvedeného v citovaném ustanovení, byl v uváděném rozsudku Nejvyššího soudu SSR zaujat názor, že „platná úprava nedává autorovi právo výberu pri uplatnení práva v tom, či uplatní nárok už po prvom roku využívania alebo či uplatní tento nárok spolu za celú rozhodnú dobu ako celok po prvý raz až po uplynutí jedného mesiaca po skončení piateho (tretieho) roku využívania vynálezu (zlepšovacieho návrhu)“ a v dôsledku toho, že

by promlčecí doba běžela v závislosti na tomto výběru rozdílně.

Nejvyšší soud České socialistické republiky v rozsudku z 31. 10. 1983 sp. zn. 6 Cz 20/83 (vydaném v právní věci vedené u okresního soudu v Ostravě sp. zn. 32 C 9/75 a řešené i krajským soudem v Ostravě pod sp. zn. 16 Co 100/80) dospěl k právnímu závěru, že „odměnu za zlepšovací návrh je třeba považovat za celkový nárok, který může autor uplatnit buď jednorázově nebo nejprve po prvním anebo druhém roce a jednom měsíci využívání zlepšovacího návrhu, a potom uplatnit případný nárok na další část odměny do jednoho měsíce po uplynutí dalšího roku nebo dvou roků využívání, v nichž bylo dosaženo vyššího společenského prospěchu. Protože zlepšovatel je právním předpisem umožněno uplatnit nárok na odměnu podle rozhodujícího společenského prospěchu v nejvýhodnějším roce ze stanovené doby využívání, pak je třeba učinit závěr, že autor mohl své právo na celkovou odměnu za využívání zlepšovacího návrhu uplatnit až po uplynutí jednoho měsíce po skončení třetího roku jeho využívání. Takovýto výklad lhůt pro uplatnění nároku na odměnu za zlepšovací návrh, doby splatnosti této odměny a začátku běhu promlčecí doby uvedené v § 101 o. z. plně odpovídá účelu právní úpravy obsažené v zákoně č. 84/1972 Sb. i ve vyhlášce č. 106/1972 Sb. Účelem této právní úpravy totiž je, aby zlepšovací návrhy byly v národním hospodářství co nejdříve využívány a aby byla autorům poskytována všestranná pomoc.“ V tomto rozsudku Nejvyššího soudu ČSR bylo dále uvedeno, že „termín splátka na odměnu použitý v § 19 odst. 1 vyhlášky č. 106/1972 Sb. (jako speciální úpravy týkající se odměn za využití zlepšovacích návrhů) není splátkou ve smyslu ustanovení § 80 a § 103 o. z., ježto kromě jiných chybějících náležitostí není ani jisto, zda v budoucnu další nárok na odpovídající splátku odměny vůbec vznikne. Při těchto splátkách není totiž známa výše celého nároku na odměnu. Celková výše nároku může být totiž známa u zlepšovacích návrhů až po uplynutí sledovaného tříletého období. Nejde v podstatě ani o zálohu, poněvadž právě tak nelze předem předpokládat, zda autoru vznikne v budoucnosti nárok na nějaký doplatek, který by podléhal konečnému vyúčtování; je-li výše odměny např. za první rok využívání zlepšovacího návrhu stanovena v souladu s právními předpisy, nemůže být při dalším využívání vyčíslena jinak.“

Podle ustanovení § 27a odst. 1 zákona o organizaci soudů a o volbách soudců (jehož úplné znění bylo vyhlášeno pod č. 19/1970 Sb.) předseda Nejvyššího soudu ČSSR přikázal senátu Nejvyššího soudu ČSSR k zaujetí stanoviska otázku sjednocení výkladu ustanovení § 101 občanského zákoníku (zákona č. 40/1964 Sb., jehož úplné znění se změnami a doplňky bylo vyhlášeno pod č. 70/1983 Sb.) v souvislosti s ustanovením § 117 odst. 3, 4 a 5 zákona č. 84/1972 Sb. o objevech, vynálezech, zlepšovacích návrzích a průmyslových vzorech a s ustanoveními § 8 odst. 1, § 13 a § 19 odst. 1 vyhlášky č. 106/1972 Sb. o odměňování objevů, vynálezů, zlepšovacích návrhů a průmyslových vzorů, protože při sledování rozhodnutí nejvyšších soudů republik (§ 27 odst. 1 zákona o organizaci soudů a o volbách soudců) byla Nejvyšším soudem ČSSR zjištěna rozdílnost výkladu uvedených ustanovení zákona a vyhlášky v rozhodnutích senátů Nejvyššího soudu České socialistické republiky a Nejvyššího soudu Slovenské socialistické republiky. Ve smyslu ustanovení § 27a odst. 2 zákona o organizaci soudů a o volbách soudců, jakož i ve smyslu čl. 7 jednacího řádu Nejvyššího soudu ČSSR, Plsf 1/73 z 2. 7. 1973 (uveřejněného ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, ročník 1973, str. 355 - 367, jehož vydání bylo oznámeno v částce 4/1974 Sbírky zákonů) vyžádal si předseda Nejvyššího soudu ČSSR k této otázce ještě před jejím přikázáním senátu Nejvyššího soudu ČSSR k zaujetí stanoviska vyjádření generálního prokurátora ČSSR, předsedy Nejvyššího soudu ČSR a předsedy Nejvyššího soudu SSR, jakož i předsedy Úřadu pro vynálezy a objevy.

Generální prokurátor ČSSR ve svém vyjádření uváděl, že je správný závěr, že odměnu za zlepšovací návrh je nutno považovat za jeden celkový nárok, který autor může uplatnit buď jednorázově nebo nejprve po prvním anebo druhém roce a jednom měsíci využívání zlepšovacího návrhu a potom uplatnit případný nárok na další část odměny do jednoho měsíce po uplynutí dalšího roku nebo dvou roků využívání, v nichž bylo dosaženo vyššího společenského prospěchu. Jestliže se tedy autor zlepšovacího návrhu nebo vynálezu rozhodl, jak mu to právní předpis umožňuje, vyčkat s uplatněním

nároku na odměnu do uplynutí celé sledované doby využívání, mohl své právo na odměnu jako celek uplatnit poprvé (§ 101 o. z.) až po uplynutí jednoho měsíce (§ 19 odst. 1 vyhlášky č. 106/1972 Sb.) po skončení třetího (pátého) roku využívání zlepšovacího návrhu (vynálezu).

Předseda Nejvyššího soudu ČSR poukazoval ve svém vyjádření na to, že právní úpravou obsaženou v zákoně č. 84/1972 Sb. a ve vyhlášce č. 106/1972 Sb. nebyl sledován záměr odstranit možnost, aby zlepšovatelé sledovali v celém tříletém období, jakého společenského prospěchu bylo využitím zlepšovacího návrhu dosaženo a ve kterém nejvýhodnějším roce. Ustanovení § 8 odst. 1 vyhlášky č. 106/1972 Sb. je nutno (vzhledem k ustanovení § 117 odst. 5 zákona č. 84/1972 Sb.) chápat jako právní úpravu jednoho ze základních předpokladů pro stanovení výše odměny za zlepšovací návrh. Tato úprava umožňuje autorům zlepšovacích návrhů vyčkat dosažení rozhodujícího společenského prospěchu z prvních tří let jeho využití. Ustanovení § 19 odst. 1 vyhlášky č. 106/1972 Sb. je pak třeba ve vztahu k ustanovení § 117 odst. 5 zákona č. 84/1972 Sb. vykládat jako podrobnější úpravu splatnosti odměny za využití zlepšovacího návrhu a případných dalších doplatků, které citovaná ustanovení označují jako „splátku“ v případech, kdy byla vyplacena odměna po prvním roce využívání zlepšovacího návrhu, jestliže byl dosažen vyšší společenský prospěch v některém dalším roce využívání. Odměnu za zlepšovací návrh je třeba považovat za celkový nárok, který autor může uplatnit buď jednorázově nebo nejprve po prvním anebo druhém roce a jednom měsíci využívání a potom uplatnit případný nárok na další část odměny do jednoho měsíce po uplynutí dalšího roku nebo dvou roků využívání, v nichž bylo dosaženo vyššího společenského prospěchu. Nelze pokládat za správný názor, že počátek běhu promlčecí doby, vázaný na splatnost odměny, má být posuzován pro každý dílčí nárok samostatně a nikoliv společně pro celý nárok na odměnu za využití zlepšovacího návrhu.

Podle názoru obsaženého ve vyjádření předsedy Nejvyššího soudu SSR je „podľa Občianskeho zákonníka premlčateľnosť práv pravidlom (§ 100 ods. 1), z ktorého je stanovených v § 100 ods. 2 iba niekoľko výnimiek, medzi ktorými sa však právo na odmenu za využívanie vynálezu (zlepšovacieho návrhu) nenachádza; preto je odôvodnený záver, že je to premlčateľné právo. Občiansky zákonník pre toto právo neustanovuje osobitne ani dĺžku, ani spôsob plynutia premlčacej doby (§ 104 a nasl. O. z.). Preto sa premlčanie tohoto práva riadi ustanovením § 101 O. z., upravujúcim všeobecnú trojročnú premlčaciu dobu aj s jej všeobecne určeným začiatkom, viazaným na deň, keď sa právo mohlo vykonať poprvý raz, teda keď vznikla možnosť ho s úspechom uplatniť na súde, prípadne na inom príslušnom orgáne. Pri peňažnom nároku, akým je aj nárok na odmenu za využívanie vynálezu (zlepšovacieho návrhu), týmto dňom je deň, keď sa stal nárok splatným. Odměna za využívanie vynálezu (zlepšovacieho návrhu) má splátkový charakter. Ak trvá využívanie dlhšiu dobu ako jeden rok, sú osobitne splatné jednotlivé ročné splátky za rozhodné obdobie a osobitne splatný je aj 25 7663oplatok k odmene, ak vznikne na ne nárok. Ak sú však tieto jednotlivé ročné splátky a doplatok zo zákona samostatne splatné, možno ich samostatne uplatniť na súde (vykonať toto právo); prečo začne čo do každej z nich v zmysle ustanovenia § 101 O. z. samostatne plynúť premlčacia doba. Začiatok jej plynutia nie je pritom ovplyvniteľný subjektívnym činiteľom (napr. vedomosťou o práve).“ Dále bylo ve vyjádření poukázáno i na to, že jestliže by nárok na odměnu za využívání vynálezu (zlepšovacího návrhu) byl jedním celkovým nárokem, „nemohla by sa ani jedna jeho časť samostatne stať zročnou a nemohla by teda byť uplatnená na súde. Ak sa však predsa pripustila možnosť splatnosti čo len jednej jeho časti (a tým aj jej uplatniteľnosti na súde), zákonite by objektívne začala v zmysle ustanovenia § 101 O. z. čo do nej plynúť premlčacia doba. Ak je totiž podstatou premlčania nevykonávanie práva, začiatkom premlčania môže byť len chvíľa, v ktorej právo mohlo byť vykonané po prvý raz, ale v ktorej pritom nebolo vykonané.“

Předseda Úřadu pro vynálezy a objevy ve svém vyjádření zdůraznil, že za správný výkladový závěr je třeba považovat názor, že odměna za vynález, zlepšovací návrh nebo průmyslový vzor je celkovým nárokem. Odměna jako nárok je známá až po uplynutí sledovacího období využívání (které je u

vynálezu pětileté, u zlepšovacého návrhu a průmyslového vzoru je tříleté) a po jednoměsíční lhůtě splatnosti. Promlčecí doba u práva na tyto odměny tedy počíná běžet až po uplynutí uvedeného období a lhůty. Právo na celkovou odměnu např. za využívání zlepšovacého návrhu lze uplatnit až po uplynutí jednoho měsíce po skončení třetího roku využívání zlepšovacého návrhu, což je rozhodné pro začátek běhu promlčecí doby uvedené v ustanovení § 101 o. z. Pokud jde o argumentaci, že tento celkový nárok autor může uplatnit (s důsledky pro začátek běhu promlčecí doby ohledně tohoto nároku) buď jednorázově nebo nejprve po prvním nebo druhém roce a jednom měsíci využívání zlepšovacého návrhu a potom uplatnit případný nárok na další část odměny do jednoho měsíce po uplynutí dalšího roku nebo dvou roků využívání zlepšovacého návrhu, v nichž bylo dosaženo vyššího společenského prospěchu, tato argumentace umožňuje dvojaký, nejednotný postup. Ve vyjádření bylo poukázáno i na to, že rozdílná praxe v otázce stanovení počátku běhu promlčecí doby u odměny za využití vynálezu, zlepšovacého návrhu nebo průmyslového vzoru je škodlivá a nežádoucí, protože autoři vynálezů, zlepšovacích návrhů a průmyslových vzorů nemají právní jistotu v dané otázce, což působí negativně na vědomí těchto autorů, kteří výsledky své práce a iniciativy v oblasti vědeckotechnického rozvoje dali k nejširšímu využití. Zabezpečení jednotného výkladu počátku promlčecí doby u odměny za využití vynálezu a zlepšovacého návrhu i průmyslového vzoru je tedy závažnou otázkou.

Senát Nejvyššího soudu ČSSR zaujal podle ustanovení § 27 odst. 1 písm. c) zákona o organizaci soudů a o volbách soudců (zákona č. 36/1964 Sb., jehož úplné znění se změnami a doplňky bylo vyhlášeno pod č. 19/1970 Sb.) stanovisko k zajištění jednotného výkladu ustanovení § 101 o. z. v souvislosti s ustanovením § 117 odst. 3, 4 a 5 zákona č. 84/1972 Sb. a s ustanoveními § 8 odst. 1, § 13 a § 19 odst. 1 vyhlášky č. 106/1972 Sb., a to s těmito závěry:

Při posuzování otázek splatnosti nároků a důvodnosti námitek promlčení týkajících se práva na odměnu za využití vynálezu, na který bylo uděleno autorské osvědčení, zlepšovacého návrhu, na který byl vydán zlepšovateľský průkaz, nebo průmyslového vzoru, na který bylo uděleno osvědčení, je třeba vycházet z toho, že: 1. Z nároku autora na odměnu za využití těchto vynálezů, zlepšovacích návrhů nebo průmyslových vzorů se před uplynutím tříleté promlčecí doby (§ 101 o. z.), jež obecně začíná běžet po uplynutí jednoho měsíce po skončení časového období podle ustanovení § 8 odst. 1 vyhlášky č. 106/1972 Sb., může v dříve začínající téže promlčecí době promlčet odpovídající část odměny (splátka odměny) ve smyslu ustanovení § 19 odst. 1 vyhlášky č. 106/1972 Sb. za uplynulý příslušný rok využívání (anebo i za delší období ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1, věta druhá, vyhlášky č. 106/1972 Sb.), avšak jen za splnění všech zákonných předpokladů její splatnosti, uvedených v ustanovení § 117 odst. 3, 4 a 5 zákona č. 84/1972 Sb.

Musí tu tedy dojít ke stanovení odměny za příslušné období využívání vynálezu, zlepšovacého návrhu nebo průmyslového vzoru využívající organizací, dále k seznámení autora (spoluautorů) s podklady, které sloužily ke stanovení výše odpovídající části (splátky) odměny do jednoho měsíce ode dne, kdy byla stanovena výše odměny, jakož i k uplynutí jednoho měsíce po předchozím uplynutí jednoho roku (nebo delšího období ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1, věta druhá, vyhlášky č. 106/1972 Sb.) od počátku využívání vynálezu, zlepšovacého návrhu nebo průmyslového vzoru; jinak nezačne po uplynutí lhůty uvedené v ustanovení § 117 odst. 5, věta druhá, zákona č. 84/1972 Sb. běžet tříletá promlčecí doba (§ 101 o. z.) k vykonání práva týkajícího se uvedeného nároku na odpovídající část (splátku) odměny za příslušné období využívání vynálezu, zlepšovacého návrhu nebo průmyslového vzoru. 2. Nesplnění předpokladů splatnosti (uvedených v ustanovení § 117 odst. 3, 4 a 5 zákona č. 84/1972 Sb.) odpovídající části (splátky) odměny za příslušný rok využívání (nebo za delší období využívání ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1, věta druhá, vyhlášky č. 106/1972 Sb.) nemá však vliv na běh tříleté promlčecí doby k vykonání práva autora na celou odměnu (xna její zbývající část – splátku) za využití vynálezu, zlepšovacého návrhu nebo průmyslového vzoru, který začne skončením celého časového období podle ustanovení § 8 odst. 1 vyhlášky č. 106/1972 Sb. a uplynutím jednoho

měsíce (obdoba § 13 a § 19 odst. 2 vyhlášky č. 106/1972 Sb.).³ Autoru vynálezu, zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru brání nesplnění předpokladů splatnosti (uvedených v ustanovení § 117 odst. 3, 4 a 5 zákona č. 84/1972 Sb.) odpovídající části (splátky) odměny, aby nárok na zaplacení této části (splátky) odměny vůči využívající organizaci uplatnil. Může se však návrhem na zahájení smírčího řízení (viz ustanovení § 2 písm. b/ vyhlášky č. 93/1972 Sb.), popřípadě návrhem na zahájení občanského soudního řízení (viz ustanovení § 124 odst. 1 písm. d/ in fine zákona č. 84/1972 Sb.) domáhat splnění povinností organizace využívající vynález, zlepšovací návrh nebo průmyslový vzor, uvedených v ustanovení § 117 odst. 3 a 4 zákona č. 84/1972 Sb., a to ve lhůtě a způsobem, jež by pak byly obsahem smíru schváleného smírčím orgánem, nebo které by soud určil svým rozhodnutím.

Z odůvodnění:

Právní vztahy mezi občany navzájem a mezi občany a organizacemi, jež se týkají objevů, vynálezů, zlepšovacích návrhů a průmyslových vzorů, jsou upraveny zákonem č. 84/1972 Sb. o objevech, vynálezech, zlepšovacích návrzích a průmyslových vzorech a dalšími obecně závaznými předpisy vydanými k provedení tohoto zákona (viz zejména vyhlášku č. 103/1972 Sb. o správě vynálezů, zlepšovacích návrhů a průmyslových vzorů a o jejich plánovitém využívání v národním hospodářství, vyhlášku č. 104/1972 Sb. o řízení ve věcech objevů, vynálezů a průmyslových vzorů, vyhlášku č. 105/1972 Sb. o zlepšovacích návrzích, vyhlášku č. 106/1972 Sb. o odměňování objevů, vynálezů, zlepšovacích návrhů a průmyslových vzorů a vyhlášku č. 107/1972 Sb. o vztazích k zahraničí ve věcech vynálezů a průmyslových vzorů). Pokud však tyto předpisy uvedené právní vztahy neupravují, je tu třeba ve smyslu ustanovení § 1 o. z. použít ustanovení občanského zákoníku (zákon č. 40/1964 Sb., jehož úplné znění se změnami a doplňky bylo vyhlášeno pod č. 70/1983 Sb.). To se týká také např. ustanovení § 100 a násl. o. z. o promlčení. Na uvedené právní vztahy se vztahuje také ustanovení § 101 o. z. o promlčecí době; k otázce běhu promlčecí doby podle tohoto ustanovení je třeba při posouzení dne, kdy právo mohlo být vykonáno poprvé, vycházet z ustanovení shora uvedených předpisů o objevech, vynálezech, zlepšovacích návrzích a průmyslových vzorech.

Proto také za dříve platné právní úpravy (obsažené zejména v již zrušeném zákoně č. 34/1957 Sb. o vynálezech, objevech a zlepšovacích návrzích), která neměla žádné ustanovení nejen o promlčení, ale i o splatnosti, byla praxe soudů ve sporech např. o odměny za zlepšovací návrhy usměrněna bývalým Nejvyšším soudem výkladovými závěry obsaženými v rozhodnutí uveřejněném pod č. 81/1969 Sbírky rozhodnutí a sdělení soudů ČSSR, vycházejícími především z ustanovení občanského zákoníku o promlčení, dále z ustanovení § 21 dříve platného vládního nařízení č. 45/1957 Sb. a z ustanovení dříve platné vyhlášky č. 166/1957 Ú. l. (Ú. v.). V citovaném uveřejněném rozhodnutí se dospívalo k výkladovému závěru, že rozhodný tu byl „okamžik uplynutí lhůty tří let ode dne zavedení zlepšovacího návrhu a přiměřené lhůty, v níž se zjistí ekonomické výsledky za tyto tři roky.“ Vzhledem k pozdější právní úpravě, jež byla obsažena zejména v ustanovení § 117 zákona č. 84/1972 Sb. a v ustanovení § 19 vyhlášky č. 106/1972 Sb., nebyly tyto uvedené výkladové závěry pro praxi soudů již použitelné (srov. č. 13/1976 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, str. 164, odst. 4).

Zákon č. 84/1972 Sb. o objevech, vynálezech, zlepšovacích návrzích a průmyslových vzorech ani předpisy vydané k jeho provedení neupravily svými ustanoveními promlčení práv zakotvených těmito předpisy; upravily však splatnost odměn za objevy, za využití vynálezů, zlepšovacích návrhů a průmyslových vzorů (jakož i náhrad za výkresy, modely a prototypy), a to v souvislosti s předpoklady a hledisky pro stanovení výše těchto odměn v závislosti na společenském významu objevu a na společenském prospěchu dosaženém využitím vynálezů, zlepšovacích návrhů a průmyslových vzorů. Zákon č. 84/1972 Sb. upravil v ustanovení § 117 uvedenou podmíněnost odměn tímto společenským významem a dosaženým společenským prospěchem; stanovil, že splatnost odměn a náhrad má být dohodnuta ve smlouvě, a upravil také, že pokud nebyla dohodnuta kratší lhůta, je odměna splatná do jednoho měsíce po uplynutí jednoho roku od počátku využívání vynálezu, zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru.

Vyhláška č. 106/1972 Sb., vydaná na základě zmocnění (§ 155 odst. 1 písm. c/ zákona č. 84/1972 Sb.) k úpravě odměňování a úhrady nákladů v oboru objevů, vynálezů (na které bylo uděleno autorské osvědčení), zlepšovacích návrhů (na které byl vydán zlepšovatelství průkaz) a průmyslových vzorů (na které bylo uděleno osvědčení), když ohledně vynálezů a průmyslových vzorů, na něž byl udělen patent, platí ustanovení § 55 odst. 3 a § 108 odst. 3 zákona č. 84/1972 Sb., stanovila zároveň s bližším objasněním obsahu společenského prospěchu dosahovaného využitím vynálezu, zlepšovacího návrhu a průmyslového vzoru (zejména v § 5 vyhlášky č. 106/1972 Sb.) teprve i časové období rozhodné pro sledování toho, jaký dosažený společenský prospěch má být vzat za základ výše odměny za využití vynálezu (nejvýhodnější rok z prvních pěti let využívání), zlepšovacího návrhu a průmyslového vzoru (nejvýhodnější rok z prvních tří let využívání). V ustanovení § 18 odst. 1 vyhlášky č. 106/1972 Sb. je také umožněno, aby se organizace s autorem vynálezu, zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru dohodla, že odměna bude autorovi vyplacena jednorázově, a to i v kratší lhůtě splatnosti, než je jinak stanovena (§ 19 odst. 1 téže vyhlášky).

Výkladovou problematiku přineslo s sebou i ustanovení § 19 odst. 1 vyhlášky č. 106/1972 Sb., jež na rozdíl od ustanovení § 117 zákona č. 84/1972 Sb. (pamatujícího jen na odměnu za využití vynálezu, zlepšovacího návrhu a průmyslového vzoru), užívá pojmu „splátka na odměnu“ (když stanoví, že odměna, popřípadě splátka na odměnu, za první rok využívání je splatná do jednoho měsíce po uplynutí jednoho roku od počátku využívání vynálezu, zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru) a dále pojmu „odpovídající splátka odměny“ (když stanoví, že dosáhne-li se v některém dalším roce rozhodného období vyššího společenského prospěchu, vyplatí se odpovídající splátka odměny do jednoho měsíce po uplynutí příslušného roku využívání).

Vedle platby na odměnu zakotvila vyhláška č. 106/1972 Sb. v ustanovení § 13 ještě doplatek k odměně ve výši 25 16757dměny, který přísluší za nejvýhodnější rok využívání (s výjimkou případů, v nichž byla dohodnuta jednorázová odměna podle ustanovení § 18 téže vyhlášky), využívá-li organizace vynálezu, zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru v každém roce z období tří let (u zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru) anebo pěti let (u vynálezu). Splatnost tohoto doplatku byla stanovena do jednoho měsíce po uplynutí těchto tzv. sledovacích období (§ 19 odst. 2 vyhlášky č. 106/1972 Sb.).

Všechna tato ustanovení, jež jsou nemálo náročná na jejich výklad z hlediska splatnosti odměny (splátky na odměnu), z hlediska promlčení práva na tuto odměnu (na splátku na odměnu) a z hlediska začátku běhu promlčecí doby k vykonání tohoto práva, je třeba vykládat a aplikovat ve vzájemné souvislosti jako ustanovení obecně závazných předpisů, jež jsou součástí čs. právní úpravy o objevech, vynálezech, zlepšovacích návrzích a průmyslových vzorech. Není na místě přistupovat k výkladu těchto ustanovení tak, že by se tato ustanovení stavěla do protikladu anebo by se některému z nich přiřkládala neodůvodněně menší význam a dosah.

Není proto správné chápat ustanovení § 8 odst. 1 vyhlášky č. 106/1972 Sb. jako nerozhodné z hlediska splatnosti odměny za využití vynálezu, zlepšovacího návrhu a průmyslového vzoru s odůvodněním, že otázka splatnosti odměny je jednoznačně vyřešena v ustanovení § 117 odst. 5 zákona č. 84/1972 Sb. Ustanovení § 8 odst. 1 vyhlášky č. 106/1972 Sb. je totiž třeba i s přihlédnutím k ustanovení § 117 zákona č. 84/1972 Sb. chápat jako právní úpravu jednoho ze základních předpokladů pro stanovení výše odměny za vynález, zlepšovací návrh nebo průmyslový vzor umožňující organizaci (využívající vynález, zlepšovací návrh nebo průmyslový vzor) i autorům vynálezu, zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru vyčkat dosažení rozhodujícího společenského prospěchu z využití vynálezu, zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru v nejvýhodnějším roce z prvních pěti let využívání vynálezu nebo v nejvýhodnějším roce z prvních tří let využívání zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru. Uplatnění tohoto předpokladu pro stanovení výše odměny nesmí ovšem nerespektovat to, co je uloženo v § 117 odst. 3, 4 a 5 zákona č. 84/1972 Sb., o povinnosti organizací stanovit odměnu za využití vynálezu, zlepšovacího návrhu a

průmyslového vzoru (jakož i stanovit náhradu za výkresy, modely a prototypy), o povinnosti organizací seznámit autory vynálezů, zlepšovacích návrhů a průmyslových vzorů s podklady, které sloužily ke stanovení výše odměny, jakož i to, co je upraveno, pokud jde o splatnost odměny, ohledně níž nedošlo k dohodě ve smlouvě.

S uvážením obsahu i znění ustanovení § 117 zákona č. 84/1972 Sb., ustanovení § 19 odst. 1 vyhlášky č. 106/1972 Sb. i ustanovení § 13 vyhlášky č. 106/1972 Sb. při současném přihlížení také k ustanovením občanského zákoníku o splnění dluhu (§ 71 a násl. o. z.) je třeba přistupovat k výkladu právní úpravy obsažené v § 19 odst. 1 citované vyhlášky, jež vedle práv a povinností týkajících se celé odměny za využití vynálezu, zlepšovacého návrhu a průmyslového vzoru stanoví také nárok na splátku na odměnu (na odpovídající splátku odměny). Ze srovnání ustanovení § 19 odst. 1 vyhlášky č. 106/1972 Sb. s ustanovením § 80 o. z. vyplývá, že splátkou je v ustanovení § 19 odst. 1 citované vyhlášky míněna dosud známá část odměny za využití vynálezu, zlepšovacého návrhu nebo průmyslového vzoru ze strany využívajících organizací, a to zatím po dobu kratší, než je celé sledovací období podle ustanovení § 8 odst. 1 téže vyhlášky; nejde tu tedy o splátku na úhradu již dohodnutého nebo jinak stanoveného dluhu.

Pokud jde o doplatek odměny ve smyslu ustanovení § 13 vyhlášky č. 106/1972 Sb. je třeba přisvědčit názoru, že tento doplatek má povahu prémie za dlouhodobé využívání vynálezu, zlepšovacého návrhu nebo průmyslového vzoru ze strany využívající organizace.

Jestliže tedy např. využívaný zlepšovacím návrh přináší využívající organizaci úsporu vlastních nákladů 80 000 Kčs při výrobě 10 000 kusů výrobků (při nákladech na zavedení zlepšovacého návrhu 10 000 Kčs), potom společenský prospěch za první rok využití zlepšovacého návrhu činí 70 000 Kčs. Za první rok využití náleží tedy autoru zlepšovacého návrhu odměna podle oddílu druhého sazebníku odměn za využití vynálezu, zlepšovacého návrhu a průmyslového vzoru (vydaného vyhláškou č. 106/1972 Sb.) 3990 Kčs (3,7 1400 Kčs). Pokud by využití zlepšovacého návrhu již v dalším roce nepokračovalo, jde tu o celou odměnu, protože v takovém případě by autorovi zlepšovacého návrhu nenáležel doplatek k odměně (25) podle ustanovení § 13 vyhlášky č. 106/1972 Sb. Pokračuje-li organizace ve využívání zlepšovacého návrhu i v dalším roce, pak po uplynutí 1 měsíce tohoto dalšího roku uvedená odměna nabývá povahy části (splátky) odměny.

Byla-li v druhém roce využívání zlepšovacého návrhu dosažena při výrobě 10 000 kusů výrobků rovněž úspora 80 000 Kčs, přičemž žádné náklady na zavedení zlepšovacého návrhu již nebyly vynaloženy, potom společenský prospěch dosažený v tomto druhém roce činí 80 000 Kčs a autorovi zlepšovacého návrhu náleží další část (splátka) odměny 370 Kčs (tj. rozdíl mezi částkami 4360 Kčs a 3990 Kčs na odměně vypočtené podle společenského prospěchu dosaženého v průběhu prvního a druhého roku, když podle sazebníku má činit odměna 3,7 Kčs).

Pokud by ve třetím roce využívání zlepšovacého návrhu bylo vyrobeno např. 15 000 kusů výrobků a jestliže by se dosáhlo úspory 120 000 Kčs (a náklady na zavedení zlepšovacého návrhu by už také nevznikly), činil by tu společenský prospěch jako základ pro výpočet odměny 120 000 Kčs a autorovi zlepšovacého návrhu by náležela další část (splátka) odměny, a to 1340 Kčs (tj. rozdíl mezi částkami 4360 Kčs a 5700 Kčs na odměně vypočtené podle druhého a třetího roku využívání, když podle sazebníku má tu odměnu činit 3 Kčs).

Jestliže by se stanovovala odměna za využití tohoto zlepšovacého návrhu až po uplynutí celého sledovacího období (podle ustanovení § 8 odst. 1 vyhlášky č. 106/1972 Sb.), byla by odměna autora zlepšovacého návrhu vyčíslena podle třetího roku využívání, který byl neúspěšnější, celkovou částkou 5700 Kčs.

Autoru zlepšovacého návrhu by ještě příslušel 25 7663 doplatek k odměně (§ 13 vyhlášky č.

106/1972 Sb.) za nejvýhodnější rok využívání (tedy v tomto případě za třetí rok využívání) v částce 1425 Kčs.

Celá odměna (vypočtená podle nejvýhodnějšího roku využívání zlepšovacího návrhu) včetně doplatku by tu tedy činila 7125 Kčs. Při vyplacení po částech (splátkách) by byla uhrazena (včetně doplatku) částkami 3990 Kčs, 370 Kčs, 1340 Kčs a 1425 Kčs, tedy celkem rovněž 7125 Kčs.

Z ustanovení § 117 zákona č. 84/1972 Sb. je třeba ve vzájemné souvislosti a vyváženosti chápat účel a význam právní úpravy všech odstavců tohoto ustanovení. Např. úpravě obsažené v odstavci 3 a 4 tohoto ustanovení je třeba z hlediska předpokladů pro splatnost odměny nebo její části (tj. splátky ve smyslu ustanovení § 19 odst. 1 vyhlášky č. 106/1972 Sb.) přikládat stejně důležitý význam jako úpravě obsažené v odstavci 5 téhož ustanovení. Z důvodové zprávy k zákonu č. 84/1972 Sb. lze k tomu uvést toto zdůraznění: „Na rozdíl od dosavadní úpravy osnova výslovně upravila i povinnost organizace stanovit výši odměny a náhrady v souladu s úpravou danou právními předpisy. Výše odměny nebude tedy předmětem dohadování stran. Osnova ukládá organizacím zákonnou povinnost seznámit při stanovení odměny oprávněné osoby s doklady o přínosu, jehož se dosáhlo využíváním vynálezu, zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru.“

Všechny tyto uvedené okolnosti je třeba mít na zřeteli jednotlivě i v jejich vzájemné souvislosti také při aplikaci ustanovení § 101 o. z. v těch případech, v nichž je třeba vzhledem ke vznesené námitce promlčení posoudit počátek běhu promlčecí doby k vykonání práva na odměnu za využití vynálezu, zlepšovacího návrhu a průmyslového vzoru.

Organizace, která využívá vynález, na který bylo uděleno autorské osvědčení, zlepšovací návrh, na který byl vydán zlepšovatelství průkaz nebo průmyslový vzor, na který bylo uděleno osvědčení, má zákonem uloženou povinnost stanovit podle příslušných předpisů (srov. vyhlášku č. 106/1972 Sb. včetně sazebníků za využití vynálezu, zlepšovacího návrhu a průmyslového vzoru, který je součástí této vyhlášky) odměnu za využití vynálezu, zlepšovacího návrhu a průmyslového vzoru (§ 117 odst. 3 zákona č. 84/1972 Sb.). Této organizaci je zároveň uložena i další povinnost (§ 117 odst. 4 téhož zákona) seznámit autory vynálezu, zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru s podklady, které sloužily ke stanovení výše odměny za vynález, zlepšovací návrh a průmyslový vzor. Uložení těchto zákonných povinností je také sledován (stejně jako v § 2 odst. 1 písm. c/ vyhlášky č. 103/1972 Sb.) účel seznámit autory s využitím zlepšovacího návrhu (vynálezu, průmyslového vzoru), protože využitím tu vzniká právo na odměnu (§ 116 zákona č. 84/1972 Sb.), a jednak jsou tak zakotveny zákonné předpoklady splatnosti odměny za využití vynálezu, zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru (pokud nebyla stanovena dohodou ve smlouvě mezi organizací a autorem) ve smyslu ustanovení § 117 odst. 5, věta druhá, zákona č. 84/1972 Sb., a to jako další předpoklady vedle základního zákonného předpokladu, jímž je uplynutí jednoho měsíce následujícího po uplynutí jednoho roku od počátku využívání vynálezu, zlepšovacího návrhu a průmyslového vzoru. Autoru vynálezu, zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru nejsou v této souvislosti žádné povinnosti uloženy (zejména mu není uložena povinnost uplatnění nároku na odměnu za využití vůči využívající organizaci, povinnost žádat o stanovení výše odměny ap.). Nejsou-li splněny povinnosti uložené využívající organizací v ustanovení § 117 odst. 3 a 4 zákona č. 84/1972 Sb., které je nutno pokládat zároveň s tím, co je stanoveno v § 117 odst. 5 téhož zákona, za zákonné předpoklady splatnosti nároku na odměnu za využívání, nesvědčí zatím autorovi vynálezu, zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru tento uvedený nárok a jeho právo tu ještě nemůže být vykonáno (ve smyslu ustanovení § 101 o. z.); promlčecí doba proto autorovi vynálezu, zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru nezačne běžet, pokud jde o nárok na odpovídající část (splátku) odměny za příslušné období využívání. Pokud ovšem uvedené zákonné předpoklady splatnosti splněny jsou, nemůže autor vynálezu, zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru po právu odmítnout přijetí odpovídající části (splátky) odměny za příslušné období využívání a po uplynutí jednoho měsíce po skončení tohoto příslušného období využívání mu začne běžet tříletá promlčecí doba k vykonání

práva na odpovídající část (splátku) odměny za toto příslušné období využívání.

Vzhledem k ustanovení § 116 zákona č. 84/1972 Sb. (podle něhož právo na odměnu vzniká využitím vynálezu, na který bylo uděleno autorské osvědčení, využitím zlepšovacího návrhu, na který byl vydán zlepšovatelství průkaz, a využití průmyslového vzoru, na který bylo uděleno osvědčení), jakož i vzhledem k ustanovení § 8 odst. 1 vyhlášky č. 106/1972 Sb., které stanoví začátek i ukončení celého tzv. sledovacího období pro zjištění rozhodujícího společenského prospěchu dosaženého využíváním vynálezu, zlepšovacího návrhu a průmyslového vzoru, je ovšem třeba vycházet z toho, že tu jde o právní úpravu speciální ve vztahu k ustanovení § 117 odst. 3, 4 a 5 zákona č. 84/1972 Sb. Okamžik uplynutí lhůty tří let (u využívání zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru) anebo pěti let (u využívání vynálezu), jakož i uplynutí doby jednoho měsíce (kterou je nutno obdobně jako u doplatku na odměnu ve smyslu ustanovení § 13 a § 19 odst. 2 vyhlášky č. 106/1972 Sb. pokládat za přiměřenou ke zjištění dosaženého společenského prospěchu), je třeba bez dalšího posuzovat jako rozhodný z hlediska možnosti vykonat právo na odměnu za využívání vynálezu, zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru, a tedy i z hlediska začátku běhu promlčecí doby. Nesplnění předpokladů splatnosti (uvedených v ustanovení § 117 odst. 3, 4 a 5 zákona č. 84/1972 Sb.) odpovídající části (splátky) odměny za příslušný rok využívání (případně za delší období využívání ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1, věta druhá, vyhlášky č. 106/1972 Sb.) nemá proto v takovém případě vliv na běh tříleté promlčecí doby (§ 101 o. z.) k vykonání práva autora na celou odměnu (na její zbývající část – splátku) za využití vynálezu, zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru, který začne uplynutím jednoho měsíce po skončení časového období podle ustanovení § 8 odst. 1 vyhlášky č. 106/1972 Sb. V této promlčecí době tedy může autor vynálezu, zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru vykonat právo na získání celé odměny za využití vynálezu, zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru, popřípadě na získání dosud neuhrazené části (splátky) této odměny, ohledně níž nebyly po uplynutí některého roku využívání a jednoho měsíce (§ 117 odst. 5 zákona č. 84/1972 Sb.) splněny zákonné předpoklady splatnosti (§ 117 odst. 3 a 4 zákona č. 84/1972 Sb.) týkající se jednotlivých roků využívání vynálezu, zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru.

Autor vynálezu, zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru nemůže před tím, než jsou splněny předpoklady splatnosti odpovídající části odměny (splátky odměny), jež jsou uvedeny v ustanovení § 117 odst. 3, 4 a 5 zákona č. 84/1972 Sb., vykonat právo na její zaplacení podáním návrhu na zahájení smírčího řízení u smírčího orgánu (srov. § 2 a § 3 vyhlášky č. 93/1972 Sb. o smírčím řízení ve sporech o odměny poskytované v souvislosti s vynálezy, zlepšovacími návrhy a průmyslovými vzory), popřípadě podáním návrhu na zahájení občanského soudního řízení o úhradu této části (splátky) odměny. Porušení uvedených povinností ze strany využívající organizace nemá také zpravidla za následek vznik skutečné škody (§ 442 odst. 1 o. z.) u autora vynálezu, zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru, protože nárok na zmíněnou část (splátku) odměny zůstává autorovi zachován a nezačne běžet promlčecí doba k vykonání práva na ni. S poukazem na nesplnění povinností využívající organizace, uložených ustanovením § 117 odst. 3 a 4 zákona č. 84/1972 Sb., je tu však opodstatněna možnost uplatnění práva na odstranění překážek bránících tomu, aby byly splněny tyto zákonné předpoklady splatnosti odpovídající části (splátky) odměny za využití vynálezu, zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru. Autor vynálezu, zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru je tu oprávněn podat u smírčího orgánu, popřípadě u soudu návrh, který odpovídá ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 93/1972 Sb. a ustanovení § 124 odst. 1 písm. d) in fine zákona č. 84/1972 Sb. Obsahem tohoto návrhu, jeho žalobním návrhem (petitem) je tu navrženo uložení povinnosti využívající organizace stanovit (v odpovídající lhůtě, jež by byla určena buď ve schváleném smíru nebo v rozhodnutí) odměnu za využití vynálezu, zlepšovacího návrhu nebo průmyslového vzoru, případně i náhradu za výkresy, modely a prototypy, podle příslušných předpisů (viz § 117 odst. 3 zákona č. 84/1972 Sb.), jakož i splnit povinnost seznámit autora (odpovídajícím způsobem a v odpovídající lhůtě, jež by byly rovněž určeny buď ve schváleném smíru nebo v rozhodnutí) s podklady, které sloužily ke stanovení výše odměny (její části – splátky), aby tak bylo dosaženo

uskutečnění zákonných předpokladů ke splatnosti odměny (její části - splátky) ve smyslu ustanovení § 117 odst. 3, 4 a 5 zákona č. 84/1972 Sb. a ustanovení § 19 odst. 2 vyhlášky č. 106/1972 Sb.

Za splnění zákonných předpokladů splatnosti odměny za využití vynálezů, zlepšovacích návrhů a průmyslových vzorů, jak jsou tyto předpoklady uvedeny v ustanovení § 117 odst. 3, 4 a 5 zákona č. 84/1972 Sb., je ovšem autor oprávněn uplatnit nárok na zaplacení odpovídající části (splátky) odměny, a to návrhem na zahájení smírčího řízení ve smyslu ustanovení § 2 písm. a), popřípadě d) vyhlášky č. 93/1972 Sb., případně návrhem na zahájení občanského soudního řízení ve smyslu ustanovení § 124 odst. 1 písm. d), popřípadě f) zákona č. 84/1972 Sb. Není právně rozhodné, že tu jde o spor o část (splátku) odměny a nikoliv o celou odměnu; ze srovnání ustanovení § 117 odst. 5 a ustanovení § 19 odst. 1 vyhlášky č. 106/1972 Sb. vyplývá, že zejména ustanovení § 19 odst. 1 citované vyhlášky rozumí odměnou za využití zlepšovacích návrhů, vynálezů a průmyslového vzoru i odpovídající část (splátku) této odměny.

Uvedený výklad tedy zdůrazňuje význam ustanovení § 8 odst. 1 vyhlášky č. 106/1972 Sb., které zakotvuje zásadu sledování společenského prospěchu z využívání vynálezu, zlepšovacích návrhů nebo průmyslového vzoru v déle trvajícím časovém období, aby tak byl spolehlivě zjištěn společenský prospěch dosažený z tohoto využívání, což je potom základem pro stanovení odměny autora, a to z nejuhodnějšího roku využívání ve stanoveném sledovacím období. Zároveň však tento výklad přikládá stejný význam právní úpravě splatnosti odměny za využití zlepšovacích návrhů, vynálezů a průmyslového vzoru a zákonných předpokladů této splatnosti, která je zakotvena v ustanovení § 117 odst. 3, 4 a 5 zákona č. 84/1972 Sb.; úprava otázky splatnosti odměn a náhrad byla v zákoně č. 84/1972 Sb. stanovena nově na rozdíl např. od dříve platné právní úpravy. Uvedené dvě hlavní zásady právní úpravy zakotvující jednak stanovení výše odměny ze strany organizací a upravující výslovně i splatnost odměny za využití zlepšovacích návrhů, vynálezů a průmyslového vzoru se musí ve stejné míře promítat ve výkladu a aplikaci ustanovení § 101 o. z. o promlčení a o začátku běhu promlčecí doby k vykonání práva na tuto odměnu.

V tomto stanovisku podaný výklad má tedy na zřeteli účel právní úpravy obsažené v zákoně č. 84/1972 Sb. i ve vyhlášce č. 106/1972 Sb. (chápané ve vzájemné souvislosti o návaznosti), jímž je co nejširší využívání zlepšovacích návrhů, vynálezů a průmyslových vzorů v národním hospodářství (srov. § 143 písm. c/ zákona č. 84/1972 Sb.) a poskytování veškeré pomoci autorům zlepšovacích návrhů, vynálezů a průmyslových vzorů (srov. § 145 odst. 2 písm. b/ a e/ zákona č. 84/1972 Sb.); stanovisko k zajištění jednotného výkladu zákona však přikládá odpovídající význam i slovnímu znění právní úpravy obsažené v ustanovení § 117 zákona č. 84/1972 Sb. a v ustanoveních § 8 odst. 1, § 13, § 18 a § 19 odst. 1 vyhlášky č. 106/1972 Sb. K jinému chápání vzájemného vztahu splatnosti a promlčení práva, upraveného takto právními předpisy, by mohla vést jen taková právní úprava v obecně závazném předpise, jež by tento vztah vyjádřila jednoznačně odlišně od dosavadní úpravy.

Pokud jde o rozsah výkladu podaného ve stanovisku, bylo třeba vycházet z toho, že z uvedených rozsudků Nejvyššího soudu ČSR a Nejvyššího soudu SSR, v nichž byl podán rozdílný výklad otázek splatnosti a promlčení práv na odměnu za využití vynálezů a zlepšovacích návrhů, se rozsudek Nejvyššího soudu ČSR zabýval v řešeném konkrétním případě odměnou za zlepšovací návrh, zatím co Nejvyšší soud SSR se v rozsudku zabýval odměnou za vynález (na nějž se vztahovalo ustanovení § 150 odst. 1 zákona č. 84/1972 Sb.). Ve stanovisku k zajištění jednotného výkladu zákona bylo proto třeba se zabývat výkladem právní úpravy odměny za využití vynálezů, na které bylo uděleno autorské osvědčení, i zlepšovacích návrhů, na které byl vydán zlepšovatelství průkaz; v této souvislosti byl pak do stanoviska zahrnut souběžně i poukaz na shodnou právní úpravu, týkající se splatnosti a promlčení práva na odměnu za využití průmyslových vzorů, na které bylo uděleno osvědčení.